

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-746/11-Z

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Základní škola praktická Bojkovice
Sídlo: Štefánikova 957, 687 71 Bojkovice
IČ: 60371676
Identifikátor: 600 025 748
Právní forma: příspěvková organizace
Zastoupená: Mgr. Lubomírem Bienertem – ředitelem školy
Zřizovatel: Zlínský kraj, tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín
Místo inspekční činnosti: Štefánikova 957, 687 71 Bojkovice
Termín inspekční činnosti: 28. – 30. listopadu 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a dobíhající oboru vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola.

Aktuální stav školy

Právnická osoba s názvem Základní škola praktická Bojkovice (dále jen „škola“), se sídlem Štefánikova 957, 687 71 Bojkovice, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj (právní forma: kraj, adresa: tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín), byla rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy zapsána do rejstříku škol a školských zařízení na základě Dodatku č. 1 ke Zřizovací listině s účinností od 31. srpna 2005. Vykonává činnost základní školy – obor vzdělání 79-01-C/01, pomocné školy – dobíhající obor vzdělání 79-01-B/001, základní školy speciální – obor vzdělání 79-01-B/01. Škola poskytuje vzdělávání žákům

se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotním postižením), zejména žákům s lehkým a středně těžkým mentálním postižením, vadami řeči a se zrakovým postižením. Statutárním orgánem právnické osoby je ředitel školy, který tuto funkci vykonával od 1. září 1986 s tím, že byl jmenován k 29. květnu 1990 Radou ONV v Uherském Hradišti. Školská rada zřízená při škole na základě řádných voleb v roce 2008 bude nově volena 21. prosince 2011 na základě již schválených nominací. Údaje zapsané ve zřizovací listině byly v souladu s údaji v rozhodnutí o zápisu školy do rejstříku škol a školských zařízení. Ve školním roce 2009/2010 byla v návaznosti na předchozí výměnu oken a zateplení pláště budovy provedena rekonstrukce topného systému. V letošním roce bylo kompletně zrekonstruováno vnitřní schodiště do prvního nadzemního podlaží a současně realizována částečná rekonstrukce cvičné kuchyně i sborovny. Do pracovního vyučování a tělesné výchovy škola zakoupila standardní pomůcky pro výuku, běžně využívané jak žáky školy praktické, tak žáky speciální třídy, kterým byly taktéž pořízeny specifické didaktické hry.

Další informace jsou zaměřeny pouze na základní školu speciální:

Ve školním roce 2011/2012 bylo vzdělávání žáků základní školy speciální (dále jen „ZŠS“) realizováno podle dvou vzdělávacích programů:

1. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání 79-01-B/01 Základní škola speciální (žák 7. ročníku)
2. Vzdělávací program čj. 24 035/97-22 pro dobiehající obor vzdělávání 79-01-B/001 Pomocná škola (žáci 9. a 10. ročníku)

Cílová kapacita žáků v jedné třídě ZŠS byla v době inspekční činnosti naplněna pouze na 62,5 %, jelikož se od začátku školního roku k datu zahájení inspekční činnosti snížil celkový počet žáků ve třídě o jednoho (5 žáků se středně těžkým mentálním postižením a jednotlivě i v kombinaci s jiným zdravotním postižením). Personální podmínky byly z hlediska stanovené odborné kvalifikace velmi příznivé při současné stabilizaci pedagogického sboru. Kvalifikovanost pedagogických pracovníků byla stoprocentně zajištěna pro účely výuky všech předmětů dle vzdělávacích programů.

Vzdělávání žáků ZŠS probíhalo ve vhodně zařízené třídě s možností využití odborných učeben školy při dodržování vyhovujících psychohygienických podmínek. Třída byla ve sledovaném období vybavena stavitelným žákovským nábytkem průběžně využívaným s ohledem na fyziologické předpoklady žáků.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání základní školy speciální ve vztahu k ŠVP

Dosavadní vzdělávací nabídka ZŠS vycházela z realizovaného Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením „Škola pro život“ Základní školy praktické Bojkovice čj. 1233/2007 účinného ode dne 1. září 2010, který byl předložen jako Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální (dále jen „ŠVP“). Předložený vzdělávací program však obsahoval v příloze pouze DÍL I, vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením. ŠVP – DÍL I, je v částech (charakteristika ŠVP, učební plán, učební osnovy, hodnocení žáků) v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělávání základní škola speciální. Zjištěným nedostatkem je absence zpracování DÍLu II (vzdělávání žáků s těžkým mentálním

postižením). Školní vzdělávací program pro vzdělávání, pro nějž je podle školského zákona vydán rámcový vzdělávací program (Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální), musí být v souladu s tímto rámcovým vzdělávacím programem, jak je závazně dáno ustanovením § 5 odst. 1 věty první školského zákona. V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona byla stanovena lhůta k zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěného nedostatku. Taktéž v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb. o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů je ve stanovené lhůtě požadováno podání písemné zprávy o odstranění zjištěného nedostatku. Doporučuje se DÍL II dopracovat. Reálně stanovené vzdělávací cíle v ŠVP korespondovaly s aktuálními trendy a probíhající kurikulární reformou pouze v případě DÍLu I ŠVP, který umožňuje žákům poskytování odpovídajícího vzdělání včetně formování klíčových kompetencí v souladu s jejich individuálními možnostmi a schopnostmi. Do DÍLu I ŠVP byly zařazeny speciálně pedagogické metody a formy práce, které žáci se speciálními vzdělávacími potřebami k odpovídajícímu vzdělávání potřebují. Pro naplnění cílů DÍLu I ŠVP se škola snaží vytvářet pozitivní klima včetně příznivých sociálních vztahů mezi žáky s různým stupněm zdravotního postižení.

V souladu s prioritami DÍLu I ŠVP byla vhodně využita disponibilní časová dotace (posílení výuky zejména povinných předmětů) – 1. stupeň (řečová výchova, informatika, věcné učení a pracovní výchova) 2. stupeň (psaní, informatika, výtvarná výchova, věcné učení a řečová výchova). Efektivitu výuky podporovalo organizování školních i mimoškolních aktivit žáků. Nabídka zájmových i dalších aktivit organizovaných školou (např. exkurze, dramatický kroužek, divadlo, výtvarné soutěže, sportovní akce, Regionální speciální olympiáda Olomouc) vytvářely prostor pro seberealizaci žáků a rozvoj jejich zájmů.

Rovnost příležitostí ke vzdělávání žáků zabezpečovala škola v souladu s jejich speciálními potřebami. V rámci speciální péče poskytované žákům využívala škola řadu podpůrných opatření (např. vzdělávání s využitím individuálního vzdělávacího plánu; speciální výukové metody, učební, reedukační). Škola ve sledovaném období nepřijímala žáky do 1. ročníku jak dobíhajícího oboru vzdělávání 79-01-B/001 Pomocná škola (vzdělávací program čj. 24 035/97-22), tak oboru vzdělávání 79-01-B/01 Základní škola speciální (ŠVP), ale do uvedených vzdělávacích programů byli žáci převedeni ze základní školy praktické. Škola respektovala zásadu rovného přístupu ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu zdravotního stavu.

Poradenská činnost školy byla zaměřena zejména na poskytování poradenských, informačních a metodických služeb žákům i jejich rodičům. Každodenní kontakt pedagogů s rodiči poskytoval efektivní spolupráci umožňující bezprostřední informování o výsledcích práce jejich dětí.

Organizace výuky sledovaných hodin vycházela zejména z odborně realizované individuální výuky (dle potřeb jednotlivých žáků), standardně podporované názornými vizuálními i manipulačními pomůckami. Individuální i diferencovaný přístup byl ve třídě ZŠS uplatňován na odpovídající úrovni. Naplňování cílů základního vzdělávání, rozvoj funkčních gramotností, klíčových kompetencí a úroveň dosažených výsledků vzdělávání byly s využitím inspekčních hospitací sledovány ve vyučovaných předmětech věcné učení, pracovní vyučování, matematika a komunikační výchova. Vyučující přiměřeným způsobem aplikovali doporučené postupy vzdělávání žáků se SVP, využívali vhodné speciálně pedagogické metody. S ohledem na stupeň a rozsah zdravotního postižení vzdělávaných žáků nebyla ve vyučovacích hodinách uplatňována asistenční podpora. Ve výuce sledovaných předmětů byly primárně využívány výukové postupy podporující aktivitu žáků. Pomocí vhodných pomůcek byli žáci přirozeně vedeni k rozvíjení gramotností

i jednotlivých kompetencí - pracovní (používáním názorných pomůcek; dodržováním obecných hygienických a bezpečnostních pravidel), k učení (přesnosti a vytrvalosti), k řešení problému (rozvíjením tvořivosti), komunikativní (vedením k porozumění pojmů, zvládnutím pracovních postupů). Učitelé vhodně zařazovali vstupní i průběžnou motivaci (pochvaly, ocenění snahy, využívání mezipředmětových vztahů). Podle pokynů učitelů si žáci osvojovali učivo odpovídající jejich zařazení do příslušného ročníku. Získané poznatky byly individuálně procvičovány a upevňovány přirozenou manipulací s pomůckami, úroveň verbálního projevu žáků se odvíjela od druhu a stupně zdravotního postižení. Průběžné střídání metod a forem práce podporovalo pozornost žáků. Rovněž byly dodrženy psychohygienické podmínky výuky. Odpovídající účinnost vzdělávání napomáhala využívání mezipředmětových vztahů a propojování získaných poznatků s praktickým životem. Používané textové pomůcky a učebnice odpovídaly věku a mentální úrovni žáků.

Žáci byli v průběhu výuky motivováni a povzbuzováni. Hodnocení žákům poskytovalo odpovídající zpětnou vazbu, prolínalo celým vyučovacím procesem. K hodnocení žáků ZŠS na vysvědčení škola v souladu s právním předpisem i vlastními pravidly pro hodnocení deklarovanými v DÍLu I ŠVP využila „otevřené“ slovní hodnocení. Ve sledovaném období žádný žák ZŠS neopakoval ročník.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy splňuje pro výkon činnosti kvalifikační předpoklady, (kromě zjištěného nedostatku při zpracování ŠVP) plní všechny ostatní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Informační systém směrem k rodičům i veřejnosti byl funkční, opíral se zejména o osobní každodenní styk při návštěvách školy, písemnou formu, pravidelné schůzky s rodiči. Povinná dokumentace byla dostatečně vedena dle příslušných ustanovení školského zákona. Vlastní hodnocení školy mělo požadovanou strukturu a obsahovalo údaje stanovené právním předpisem. Výroční zprávy za sledované období obsahovaly v rámci stanovené struktury požadované údaje. Plánování bylo realizováno v rámci možností, tak aby umožňovalo chod školy při optimálním využití pedagogických pracovníků a svěřených prostředků.

Výuka v ZŠS probíhala podle platných učebních dokumentů, rozvrh hodin byl sestaven v souladu s platným právním předpisem, skladba rozvrhu hodin (včetně délky přestávek a počtu vyučovacích hodin v jednom sledu) respektovala obecné didaktické principy. Učební plány vztahující se k DÍLu I ŠVP včetně počtu disponibilních hodin byly dodrženy, počty vyučovacích hodin v rozvrhu hodin korespondovaly s učebními plány vzdělávacích programů.

Škola při vzdělávání žáků úzce spolupracovala zejména s jejich zákonnými zástupci, se kterými byli pedagogové i vedení v kontaktu jak neformálním průběžně, tak formálním prostřednictvím hovorových hodin s rodiči. Spolupráce byla aktivně podporována zejména s Dětským domovem Bojkovice, Domem dětí a mládeže Uherský Brod, ZŠ Bojkovice, ZŠ a MŠ Uherské Hradiště a partnerství se rozvíjelo se školskými poradenskými zařízeními. Nezastupitelným partnerem školy je zřizovatel, který zejména finančně a materiálně zabezpečuje její celý provoz. Vůči školské radě plnil ředitel školy povinnosti vyplývající ze školského zákona, na základě pozvání se zúčastňoval všech jednání,

předával členům školské rady aktuální informace a předkládal ke schválení relevantní dokumenty.

Kvalifikovaně bylo rovněž zajištěno výchovné poradenství. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen „DVPP“) bylo vedením školy podporováno v rámci dostupných finančních možností, obsahově odpovídalo aktuálním potřebám školy daného typu. Ve sledovaném období bylo DVPP zaměřeno u pedagogických pracovníků na využití výpočetní techniky při zpracování prezentací v Power Point a práci v keramické dílně. Ředitel školy absolvoval rovněž vzdělávání vedoucích pracovníků k projektovému řízení pro získávání finančních prostředků z ESF i školení v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany. Průběžně sledovaná účast na DVPP byla vedením školy využita k následnému plánování.

Aktuální prostorové možnosti školy byly optimálně využity i pro speciální třídu. Žáci ZŠS měli k dispozici kmenovou třídu, počítačovou učebnu, učebnu s multifunkční tabulí, cvičebnu, cvičnou kuchyň, dílnu pro práci s různými technickými materiály, školní pozemek. Budova školy však není upravena pro bezbariérový přístup do speciální třídy i jiných prostor školy využívaných v prvním a druhém nadzemním podlaží, avšak na základě provozně organizačních změn lze zabezpečit bezbariérový přístup pro ZŠS v přízemí budovy.

Vybavení speciálními učebními pomůckami bylo uspokojivé, učitelé měli k dispozici přiměřené učební texty, nezbytné výukové pomůcky, které podporovaly výuku. Kmenová učebna i ostatní využívané prostory byly funkčně vybaveny, odpovídaly psychohygienickým a bezpečnostním zásadám.

Pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením (pro jejich sociální, psychický i fyzický vývoj s ohledem na druh a stupeň jejich postižení) vytvořila škola bezpečné prostředí, ve sledovaném období nebyl evidován žádný úraz. K zajištění úkolů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků měla škola zpracovanou potřebnou dokumentaci. Organizace výuky, trvalé zabezpečení dohledu nad žáky včetně okamžité pomoci v případě problému eliminovaly možnost způsobení úrazu.

Školní řád upravoval podmínky zajištění bezpečnosti žáků, jejich ochrany před rizikovým chováním a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí, prevence v oblasti užívání návykových látek a záškoláctví. Žáci byli průběžně poučováni o možném ohrožení zdraví při všech vzdělávacích činnostech i akcích organizovaných mimo objekt školy. Pro každý školní rok měla škola zpracován minimální preventivní program (oceněný zřizovatelem jako inovativní), jehož účinnost byla pravidelně vyhodnocována. Stěžejními úkoly primární prevence byla témata zaměřená na vštěpování hygienických návyků, na výchovu k vzájemné pomoci i toleranci včetně témat směřujících k omezení rizikového chování a v případě názna negativního jednání neprodlenému realizování osobního pohovoru se zákonným zástupcem.

V oblasti finančních předpokladů škola určovala priority ve financování s ohledem na své rozpočtové možnosti. Škola ve sledovaných letech hospodařila s dotací ze státního rozpočtu, s provozní dotací od zřizovatele a peněžními prostředky z rozvojových programů. V rámci rozvojových programů škola získala v roce 2009 dotaci na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu práce vykonávané rovněž ve speciální třídě a na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků. Zprostředkovaně (skrze projekty ESF) škola získala navíc finanční prostředky pro nákup spotřebního materiálu, pořízení dlouhodobého hmotného majetku a dále pak výpůjčku notebooků využívaných taktéž žáky ZŠS. Taktéž se podařilo

z grantu města Bojkovice získat finanční prostředky na podporu sportovních činností školy včetně žáků speciální třídy. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly použity efektivně, hospodárně a v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Škola vhodně využívala všechny získané finanční prostředky, pravidelně sledovala a vyhodnocovala jejich přínos ve vztahu k realizaci DÍLu I ŠVP i dobíhajícího vzdělávacího programu pomocné školy.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytovala žákům ZŠS vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Při vzdělávání žáků škola respektovala zásady a cíle definované školským zákonem a zásady rovného přístupu. Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením realizovala škola účinná podpůrná opatření.

System řízení byl racionální a umožňoval fungování školy. Činnost ZŠS byla vedením školy průběžně organizovaná prostřednictvím aktivit nezbytných k udržování podmínek vzdělávání.

Vzdělávací činnost v ZŠS probíhala podle platných učebních dokumentů. Aktuální verze ŠVP pro obor vzdělávání základní škola speciální však nebyla zpracována zcela v souladu s RVP ZŠS a školským zákonem (absence zpracování DÍLu II vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením). Učební plán DÍLu I ŠVP byl dodržen a v souladu se stanovenými prioritami byla využita disponibilní časová dotace.

S využitím podpůrných opatření, názorných pomůcek byly ve výuce uplatňovány tradiční i moderní metody a formy práce. Individuální i diferencovaný přístup k žákům byl ve třídě ZŠS uplatňován na dobré úrovni. Škola respektovala stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání.

Personální podmínky ZŠS byly optimální, avšak prostorové podmínky byly v některých hlediscích limitující (chybí např. relaxační místnost, budova není bezbariérově upravena).

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ZŠS byla zajištěna na standardní úrovni, podnětné prostředí vytvářelo velmi dobré podmínky pro zdravý fyzický, psychický i sociální vývoj žáků se zdravotním postižením. Pravidelnými aktivitami, pestrou nabídkou školní i mimoškolní činnosti a realizací projektů zabezpečovala škola účinnou prevenci rizikových jevů.

Přidělené prostředky ze státního rozpočtu čerpala škola ve sledovaném období (rok 2009, 2010) v souladu s účelem, na který byly přiděleny (realizace vzdělávacích aktivit a školních vzdělávacích programů).

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 23. prosince 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěného nedostatku. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Zarámí 88, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.z@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. ledna 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěného nedostatku. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu nebo e-podatelnu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu nebo e-podatelnu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Zlínském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ve Zlíně dne 12. prosince 2011

(razítko)

PhDr. Josef Hitmár, školní inspektor

PhDr. Josef Hitmár v. r.

Mgr. Jana Chodníčková, školní inspektorka

Mgr. Jana Chodníčková v. r.

Bc. Romana Čížová, kontrolní pracovnice

Bc. Romana Čížová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Zlíně dne 14. prosince 2011

(razítko)

Mgr. Lubomíre Bienert – ředitel školy

Mgr. Lubomíre Bienert v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.